

Arhivska oznaka:
HR-HDA-1684

Naslov:
Razglednice, zbirka Hrvatskoga državnog arhiva, 1880-2009

Vrijeme nastanka:
1880-2009 g.

Razina:
Zbirka

Klasifikacija:
L.1.8. - Razglednice

Sadržaj:
Na razglednicama su prikazani motivi iz raznih mjesta diljem Hrvatske, susjednih zemalja i cijeloga svijeta. Zbirka je organizirana u dvije serije. Serija Hrvatska okuplja razglednice s motivima hrvatskih mjesta i prirodnih znamenitosti, a u seriji Strane zemlje nalaze se razglednice nastale u raznim državama svijeta.

Količina:
11906 Komad

Vrsta gradiva:
razglednice

Jezik:
Hrvatski

Njemački

Talijanski

Francuski

Mađarski

Španjolski

Švedski

Srpski

Pismo:
Ćirilica

Latinica

Posjednik:
Hrvatski državni arhiv

Licenca:
Javno dobro

Zaštićeno autorskim pravom - Nositelja prava nije moguće pronaći ili identificirati

Oznaka arhiva:
HR-HDA

Povijest:
Zbirka razglednica je nastala u Hrvatskome državnom arhivu, sakupljanje se nije sustavno provodilo, a do pojedinih se komada dolazilo raznim

akvizicijama. Razglednice su se počele prikupljati otprilike u vrijeme Drugoga svjetskog rata, ali nije poznato kada je oblikovana zbirka. Jezgru zbirke čine stare razglednice nastale prije 1945. godine koje su se čuvale u Odsjeku za starije arhivskog gradivo, dok je preostali dio prikupljan u Središnjem fotolaboratoriju Hrvatskoga državnog arhiva. Zbirka je objedinjena 2010. godine i čuva se, obrađuje i ažurira unutar Fototeke.

Br.akv.: 19/1965, 8/1976, 22/1976, 9/1982, 21/1983, 46/1983, 33/1984, 29/1985, 31/1985, 13/1986, 15/1986, 1/1987, 5/1987, 21/1992, 9/1993, 51/1994, 60/1994, 6/1995, 10/1995, 12/1995, 22/1995, 43/1995, 45/1995, 6/1996, 47/1996, 1/1998, 34/1999, 20/2000, 28/2000, 32/2000, 17/2002, 20/2003, 32/2013, 13/2014, 27/2014, 23/2019.

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:

Opća napomena

Sačuvanost: Razglednice su sačuvane u dobrom stanju.

Napomena o izlučivanju

Multiplikati su izdvojeni na kraj svake podserije.

Napomena o sređenosti

Arhivistički sređeno

Vrsta zapisa:

Slika

Vrsta sadržaja:

Fotografije

Arhivska oznaka:
HR-HDA-2003

Naslov:
Horvat, Branko (arhivski fond, 1861-2004)

Vrijeme nastanka:
1861-2004 g.

Razina:
Fond

Klasifikacija:
K.3. - Osobni arhivski fondovi

Sadržaj:

Gradivo iz ostavštine Branka Horvata većinom je vezano uz njegov više-godišnji autorski, uređivački, politički i recenzentski rad, kao i za njegovu sveučilišnu i znanstvenu djelatnost na području ekonomije te radnu aktivnost u raznim institucijama i tijelima. Manja količina ostavštine obuhvaća njegovu osobnu dokumentaciju (iskaznice, mirovinska i sudska dokumentacija, dokumentacija o smrti i dr.); dnevničke zapise i gradivo vezano uz njegovo osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje (đачke knjižice, svjedodžbe, indeksi, diplome, rukopisi disertacija, bilješke i sl.).

Sastavni dio ovog fonda također čini i povećana količina poslovne i manjim dijelom privatne korespondencije B. H. Budući da je B. H. tijekom svog radnog vijeka bio aktivan u brojnim institucijama, tijelima, udrugama, zakladama i odborima, fond sadrži znatnu količinu gradiva s tim u vezi. Ovdje se posebno ističe cjelina koja se odnosi na rad B. H. u Jugoslavenskom institutu za ekonomska istraživanja (kasnijem Institutu ekonomskih nauka) u Beogradu, a koja obuhvaća i rad u raznim ocjenjivačkim komisijama, posebice za izbor u viša znanstvena znanja.

Gradivo koje se odnosi na djelatnost B. H. kao sveučilišnog profesora, napose na Fakultetu za vanjsku trgovinu/od 1982. Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, sastoji se prvenstveno od dokumentacije vezane uz zaposlenje, disciplinske postupke i umirovljenje, kao i materijala vezanih uz djelatnost u Odjelu za političku ekonomiju (službene korespondencije; zapisnika, izvještaja, bilježaka za predavanja; ispitnih pitanja). Ovdje se nalaze i komisijske ocjene magistarskih radova i doktorskih disertacija, a treba spomenuti i preporuke pisane studentima i suradnicima, kao i materijale koji se odnose na dugogodišnje nerealizirano nastojanje B. H. da osnuje postdiplomski centar izvrsnosti iz ekonomije. Znanstveno-nastavni rad B. H. na drugim visokoškolskim ustanovama u zemlji i inozemstvu obuhvaća službenu korespondenciju; nastavne planove i programe; izvještaje; ispitna pitanja i sl.

Politički rad najvećim dijelom obuhvaća gradivo koje se odnosi na dugogodišnje članstvo B. H. u Komunističkoj partiji Jugoslavije/Savezu komunista Jugoslavije i njegovom hrvatskom sljedniku Savezu komunista Hrvatske-Stranke demokratskih promjena, kao i na djelatnost oko osnivanja i djelovanja u Udruženju za jugoslavensku demokratsku inicijativu i u Socijaldemokratskoj uniji. Dio gradiva odnosi se i na njegov angažman u osnivanju i radu Društva 'Josip Broz Tito' iz Zagreba.

Autorski rad B. H. u prvom redu obuhvaća gradivo koje se tiče njegovih knjiga u zemlji i inozemstvu, suradnje u časopisima i novinama, zbornicima, leksikografskim izdanjima, kao i predgovora i manje količine bilješki. To su uglavnom rukopisi tih radova, kao i popratni materijali vezani uz njih (dopisi, ugovori, recenzije i sl.). Ovdje se nalaze i najvjerojatnije neobjavljeni tekstovi i koncepti.

Uređivački rad obuhvaća gradivo vezano uz stručne časopise, zbornike i enciklopedije koje je tijekom godina osnivao i/ili uređivao. Posebno se

ističe cjelina koja se odnosi na časopis Ekonomska analiza.

Recenzentski rad B. H. obuhvaća recenzije koje je pisao za razne, uglavnom ekonomske, rukopise. Ekonomsko-savjetodavni rad odnosi se na savjetodavnu djelatnost u Saveznom izvršnom vijeću SFRJ i pri vladi Perua, a većinom obuhvaća korespondenciju i tekstove. Jedan od segmenata njegovog znanstvenog rada bilo je sudjelovanje u više znanstvenih projekata, pa se taj dio ostavštine sastoji od dopisa; tekstova i drugih materijala s tim u vezi. Od ostalih cjelina ističe se Jugoslavenski naučni seminar za ekonomsku teoriju (JUNASET) i interdisciplinarna studijska grupa Čovjek i sistem.

U svojoj znanstvenoj djelatnosti B. H. sudjelovao je u radu velikog broja znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu, pa jednu cjelinu fonda sačinjavaju programi; pozivi; okružnice i dopisi s tim u vezi, kao i tekstovi izlaganja B. H. na nekima od tih skupova. Tijekom godina je sudjelovao i na raznim raspravama, tribinama, predavanjima i razgovorima, tako da gradivo sadrži plakate; korespondenciju; pozive i tekstove s tim u vezi.

Sačuvane su i nagrade i priznanja dodijeljene tijekom godina B. H. u zemlji i inozemstvu, pri čemu se ističe kandidatura za Nobelovu nagradu iz ekonomije 1983. B. H. je tijekom godina dao i brojne intervju u domaćem i stranom tisku, u kojem je i često reagirao na razne napise, pa se dio fonda sastoji od ovakvog hemerotečnog gradiva. Treba spomenuti i biobibliografije koje je B. H. pisao tijekom godina, kao i njegove biografske bilješke. Sačuvana je i manja količina fotografija B. H.

Manji dio fonda čini gradivo koje se odnosi na bliže članove obitelji B. H. Količinski se ističe cjelina koje se odnosi na njegovog oca, kirurga Artura Horvata, a koja između ostalog obuhvaća njegova sjećanja o sudjelovanju u Narodnooslobodilačkoj borbi i novinske članke, kao i cjelina koja se tiče djeda po majci, Antuna Stöhra, skladatelja, koja se sastoji od glazbenih programa; libreta; novinskih članaka; korespondencije i dr.

Količina:

11 Metar

Vrsta gradiva:

plakati

rukopisi

hemeroteka

fotografije

spisi

Jezik:

Srpski

Slovenski

Makedonski

Engleski

Francuski

Njemački

Talijanski

Ruski

Češki

Španjolski

Poljski

Švedski

Kineski

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Ćirilica (srpska)

Ćirilica (makedonska)

Hansko pismo

Posjednik:

Hrvatski državni arhiv

Licenca:

Javno dobro

Zaštićeno autorskim pravom - Nositelja prava nije moguće pronaći ili identificirati

Oznaka arhiva:

HR-HDA

Povijest:

Gradivo je poklonila Branka Horvat (akv. 65/2009 i 26/2011). U HR-HDA-909. Zbirka osmrtnica uložene suosmrtnice Dolores Horvat, Terezije Drutter i dr. Pavla Gaja, a Knjižnica HDA preuzela je sljedeće knjižno/periodičko gradivo: dva broja časopisa 'Revija za sociologiju'; časopis 'Revija za socijalnu politiku'; bilten Socijalističkih studija, knjigu '10 godina poleta HKUD 'Valpovo'; i jedan broj časopisa 'Pregled'.

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:

Napomena o izlučivanju

Temeljem Odluke o izlučivanju od 1. ožujka 2011. (klasa: 036-04/11-01/01; urbroj: 565-09/15-11-4) iz fonda je izlučeno 0,4 d/m gradiva. Riječ je o multiplikatima; ispisima iz ekonomske i druge literature (takvo je gradivo sačuvano u fondu u reprezentativnoj količini); cjelovitim brojevima časopisa za koje Knjižnica HDA nije iskazala interes; separatima otisnutih radova, cjelovitih, kao i fragmentarno sačuvanih; necjelovitim tekstovima različitih autora; ulomcima knjiga; novinskih isječaka koji nisu ni u kakvoj vezi s kojom od cjelina u strukturi fonda; matematičko/statističkim izračunima te notnim i drugim materijalima bez širega konteksta; promidžbenim materijalima domaćih i drugih inozemnih nakladnika; bilježnicama (nepotvrđeno Horvatovima: popisi knjiga, zadaci iz engleskog jezika i matematike); imitacijama srebrnjaka i zlatnika iz New Orleansa; fotografijama i negativima s neidentificirane izložbe te izlaganjima, govorima i drugim tekstovima vezanima uz projekte, skupove i rasprave u kojima B.H. nije sudjelovao.

Temeljem Odluke o izlučivanju od 7. studenog 2011. (klasa: 036-04/11-01/03; urbroj: 565-09/12-11-4) iz fonda je izlučeno 0,8 d/m gradiva. Riječ je o multiplikatima; novinskim isječcima ni u kakvoj vezi s kojom od cjelina u strukturi fonda; promidžbenim materijalima domaćih i inozemnih nakladnika; matematičko/statističkim izračunima bez šireg

konteksta; računima, adresarima i poreznim rješenjima; popisima sudionika neidentificiranih skupova kojima B. H. nije nazočio te necjelovitim tekstovima različitih autora.

Napomena o sređenosti

Arhivistički sređeno

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:

HR-DAKA-442

Naslov:

Tvornica čavala te željezne i čelične robe Mustad d. d. Karlovac (arhivski fond, 1924-1946)

Vrijeme nastanka:

1924-1946 g.

Razina:

Fond

Klasifikacija:

G.1.4. - Industrija i rudarstvo do 1945.

Sadržaj:

Fond je nastao djelatnošću uprave i dioničara tvornice «Mustad» d. d. Karlovac u dijelu posloводства, knjigovodstva-računovodstva kao i rukovodstva ovim proizvodnim poduzećem. Fond sadrži normativne akte, izvješća o poslovanju, zapisnike skupština dioničara, dokumentaciju o nekretninama tvornice, investicijama, odnosima sa nadležnim vlastima, knjigovodstvenu dokumentaciju, personalnu dokumentaciju kao i brojnu poslovnu korespondenciju.

Količina:

5.1 Metar

49 Kutija

Vrsta gradiva:

spisi

Jezik:

Hrvatski

Njemački

Norveški

Švedski

Pismo:

Latinica

Posjednik:

Državni arhiv u Karlovcu

Licenca:

Javno dobro

Mjesto (grad/općina):

Karlovac (KARLOVAC)

Oznaka arhiva:

HR-DAKA

Povijest:

Gradivo fonda je preuzeto u arhiv u siječnju 1995. godine bez zapisnika. Prije preuzimanja gradivo je bilo smješteno u vlažnim podrumskim prostorijama tvornice ŽE-ČE Karlovac, pravnog slijednika tvornice Mustad. Sređivanju se pristupilo ubrzo nakon preuzimanja tijekom 1995. godine.

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:

Opća napomena

Osobni podaci: NE; Autorska prava : NE; Sačuvanost: Gradivo fonda fizički je dobro sačuvano osim pojedinih spisa na kojima su vidljiva oštećenja prouzročena vlagom, u vidu plijesni, razlivene tinte i mrlja. Mnogi spisi su oštećeni korodiranim spajalicama na uglovima.

Nije poznato da li su postojala registraturna pomagala, ista nisu sačuvana. Nedostaju pojedini zapisnici skupština dioničara, nedostaje dokumentacija o konfiskaciji tvornice. Nedostaju mnogi kupoprodajni ugovori osim u vidu neovjerenih kopija. Građevinska dokumentacija sačuvana je fragmentarno. Planovi i normativi proizvodnje nisu sačuvani. Dokumentacija o vlasništvu ili udjelu vlasništva nad tvornicom vrlo je oskudna.

Napomena o izlučivanju

Nisu poznati podaci o izlučivanju gradiva prije preuzimanja u arhiv. Budući da je dokumentacija ovog fonda nepotpuna u arhivu izlučivanja nije bilo.

Napomena o sređenosti

Arhivistički sređeno

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-HDA-831

Naslov:
Štampar, Andrija (arhivski fond, 1880-1963)

Vrijeme nastanka:
1880-1963 g.

Razina:
Fond

Klasifikacija:
K.3. - Osobni arhivski fondovi

Sadržaj:

Gradivo iz ostavštine Andrije Štampara najvećim je dijelom vezano uz njegov dugogodišnji rad na području poboljšanja javnog zdravstva i higijene u domovini i u svijetu. Fond u najvećoj mjeri sadržava tri vrste gradiva: korespondenciju, dnevnike i fotografije. Razmjerno su dobro sačuvani Štamparovi osobni dokumenti (iskaznice, putovnica, uvjerenja, potvrde, vojna i mirovinska dokumentacija i dr.) te gradivo u vezi njegove smrti (nekrolozi, novinski članci, govori i dr.). Od manjih cjelina prevladavaju one koje se odnose na njegovo školovanje (svjedodžbe, prijepisi diplome i dr.); liječničku karijeru 1912-1918. (prijepisi dekreta, službena korespondencija, obavijesti, izvješća i dr.); javnozdravstveno službovanje u Kraljevini SHS/Jugoslaviji, Banovini Hrvatskoj i Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji (službena korespondencija, prijepisi dekreta, novinski članci i dr.); članstvo u akademijama (diplome, odluke i dr.) i hemeroteka (novinski članci u kojima se spominje Štamparov rad na poboljšanju javnog zdravstva, njegovi intervjui i izjave, obljetnice rada, karikature i dr.), a sačuvana je i manja količina Štamparovih bilješki o zdravstvenoj zaštiti majčinstva i male djece, kao i nekim drugim temama. Štamparovi dnevnički zapisi o međunarodnom javnozdravstvenom angažmanu tijekom 1930-ih donose njegove dojmove s putovanja po Europi, Rusiji, SAD i Kini. Ovaj je segment Štamparove djelatnosti dodatno upotpunjen novinskim člancima iz stranog tiska, te tekstovima i izvještajima Štampara i drugih osoba. U manjoj je mjeri sačuvana i cjelina gradiva koja se odnosi na Štamparovu sveučilišnu profesorsku karijeru, prvenstveno kao predavača socijalne higijene i medicine na medicinskim fakultetima u Zagrebu i Beogradu (službena korespondencija, dekreti, planovi i programi i dr.) te dekana Medicinskog fakulteta u Zagrebu i rektora zagrebačkog sveučilišta, a treba spomenuti i brojna predavanja iz socijalne medicine i higijene koja je Štampar tijekom 1930-ih održavao u zemlji i inozemstvu. Potonja cjelina gradiva sadržajno obuhvaća novinske članke; pozivnice; plakate; službenu korespondenciju i dr. Štamparovo djelovanje i ključna uloga pri osnivanju Svjetske zdravstvene organizacije dokumentirano je kroz sačuvane zapisnike; bilješke i novinske članke. Štamparov autorski rad prvenstveno obuhvaća gradivo koje se tiče njegovih objavljenih knjiga i suradnje u novinama i časopisima. Tu su sačuvani tiskani primjerci knjiga i autorskih članaka, kao i koncepti dva vjerojatno neobjavljena teksta. Drugu veću cjelinu gradiva u fondu čini Štamparova korespondencija, većinom poslovna, u vremenskom rasponu 1907/1947. Manji dio korespondencije čini njegova prepiska sa članovima obitelji, prvenstveno drugom suprugom Desankom. Štamparov je pionirski rad na području socijalne medicine još za njegovog života honoriran brojnim nagradama i priznanjima, od kojih su neka sačuvana i u fondu (odluke, potvrde, diplome, hemeroteka i dr.). U istoj su seriji sačuvani i materijali (knjige, govori, izvješća i dr.) drugih autora u kojima se spominje Štampar, knjige i separati u kojima su mu autori napisali posvetu, kao i pjesme u stihovima koje su drugi spjevali njemu u čast. Treća značajna cjelina gradiva su fotografije (pozitivi). Među najstarijima su one Štamparova oca Ambroza na tečaju učiteljske škole u Petrinji iz 1880. te A. Štampara kao dječaka sa starijim sestrama. U manjoj su mjeri zastupljene privatne fotografije, a neusporedivo su brojnije fotografije s putovanja po svijetu, Škole narodnoga zdravlja u Zagrebu, konferencije Svjetske zdravstvene organizacije i drugih stručnih skupova,

fotografije u vezi poboljšanja životnih uvjeta na selu, A. Štampara s raznim osobama i nekoliko fotografija raznih osoba s njihovom posvetom Štamparu. Manja količina sačuvanoga gradiva odnosi se na Štamparovu drugu suprugu Desanku Ristović-Štampar i obuhvaća njen prijepis fakultetske diplome; dekrete o službovanju u Školskoj poliklinici u Zagrebu; molbu za odlazak u mirovinu te 13 komada korespondencije.

Količina:

2.2 Metar

Vrsta gradiva:

rukopisi

video snimka

fotografije

spisi

film

dijapozitivi

plakati

dnevnici

Jezik:

Hrvatski

Engleski

Njemački

Francuski

Srpski

Slovenski

Mađarski

Ruski

Kineski

Švedski

Poljski

Španjolski

Češki

Turski

Moderni Grčki

Pismo:

Latinica

Ćirilica

Grčko pismo

Pojednostavljeno Kinesko pismo

Posjednik:

Hrvatski državni arhiv

Licenca:

Javno dobro

Zaštićeno autorskim pravom

Oznaka arhiva:

HR-HDA

Povijest:

Gradivo fonda darovala je Desanka Štampar (akv. 18/1965). Fotografsko gradivo i dijapozitivi čuvaju se u Središnjem fotolaboratoriju HDA, a filmsko gradivo u Hrvatskoj kinoteci (Hrvatskom filmskom arhivu).

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:

Napomena o sređenosti

Arhivistički sređeno

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-HDA-231

Naslov:
Poslanstvo Nezavisne Države Hrvatske Helsinki (arhivski fond,
1942-1944)

Vrijeme nastanka:
1942-1944 g.

Razina:
Fond

Klasifikacija:
A.4.2.1. - Središnja državna tijela Nezavisne države Hrvatske
(1941-1945)

Sadržaj:
Sadrži politička i opća izvješća s podacima o diplomatskim aktivnostima Poslanstva, unutarnje i vanjskopolitičkoj situaciji i zbivanjima na svjetskim ratištima, gospodarska izvješća s podacima o gospodarskim prilikama i kretanjima u Finskoj i Švedskoj, polumjesečna izvješća o švedskom i finskom tisku, izreske iz novina.

Količina:
0.1 Metar

Vrsta gradiva:
spisi

Jezik:
Hrvatski

Njemački

Švedski

Posjednik:
Hrvatski državni arhiv

Licenca:
Javno dobro

Oznaka arhiva:
HR-HDA

Status dostupnosti:
JAVNO

Napomene:
Opća napomena
U Arhivu oružanih snaga Jugoslavije nalazi se 169 dokumenata; dio dokumenata se vjerojatno čuva i u Arhivu Jugoslavije u fondu Ministarstva vanjskih poslova NDH (67 d/m).

Opća napomena
Napomena o jezicima i pismima: Hrvatski, osim u dijelu polumjesečnih izvješća o tisku koja su pisana njemačkim jezikom, te u izrescima iz novinskih članaka.; Sačuvanost: Gradivo fonda je fragmentarno sačuvano.

Napomena o sređenosti
Arhivistički sređeno

Vrsta zapisa:
Tekst

Vrsta sadržaja:
Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-DAZG-278

Naslov:
Evropa Verlag naklada (arhivski fond, 1934-1945)

Vrijeme nastanka:
1934-1945 g.

Razina:
Fond

Klasifikacija:
E.3.3. - Izdavačke kuće

Sadržaj:
Sačuvana je dokumentacija o poslovanju Naklade u kojoj se mogu naći urudžbeni zapisnici te spisi proizašli iz njenog poslovanja, kao i dokumentacija o radu poduzeća u užem smislu, izvještaji i rukopisi te financijsko-računovodstvena dokumentacija.

Sačuvan je i velik broj tematski kategoriziranih novinskih izrezaka koji su pripadali izvještajnoj službi „Europa“.

Količina:
6.8 Dužni metar

Jezik:
Hrvatski

Njemački

Bugarski

Danski

Češki

Engleski

Francuski

Nizozemski

Norveški

Ruski

Talijanski

Turski

Slovački

Španjolski

Švedski

Posjednik:
Državni arhiv u Zagrebu

Licenca:
Javno dobro

Oznaka arhiva:

Povijest:

Državni arhiv u Zagrebu preuzeo je gradivo od nakladničke kuće Europa / Svet zajedno s većom količinom gradiva raznih likvidiranih privrednih poduzeća tijekom 1947. i 1948. Gradivo je tijekom 1954. sređeno i popisano te je zapisnik pro domo sastavljen 22. srpnja 1954. u prostorijama Arhiva grada Zagreba, Opatička 29, Zagreb. Zapisnik pro domo pohranjen je pod brojem 2206 iz 1954.

Na temelju Zakonske odredbe o Državnom izvještajnom i promidžbenom uredu od 24. siječnja 1942. odobreno je, od strane Predsjedništva Vlade, Promidžbenog odjela, Odsjeka za novinstvo, 19. veljače 1942. dr. Teodoru Uzorincu i dr. Hermannu Proebstu (Pröbstu) da mogu osnovati javno trgovačko društvo pod imenom „Naklada – Verlag – Edizione Europa“. Sjedište je bilo u Zagrebu, Marulićev trg 15. Društvo se moglo baviti isključivo nakladničkim poslom, posebno izdavanjem korespondencije „Za Dom“ i časopisa „Neue Ordnung“. Ovlaštenje, kao javnom trgovačkom društvu, za obavljanje nakladničkog posla knjiga i časopisa, dalo im je u ožujku 1942. i Gradsko poglavarstvo u Zagrebu. Tvrtka Naklada-Verlag-Edizione-Europa upisana je i kod Trgovačkog suda u Trgovački registar.

Suvlasnici su bili dr. Teodor Uzorinac, hrvatski državljanin, i dr. Hermann Proebst, njemački državljanin. Obojica su u to vrijeme prebivali u Zagrebu.

Tvrtka se u rujnu 1944. preimenovala u Naklada Svet, udovoljavajući odredbi Poglavnika o usklađenju tvrtki odnosno imena poduzeća itd. s propisima o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i pravopisu od 27. srpnja 1944.

Tvrtka Naklada – Verlag – Edizione Europa je brisana iz registra radnja kod Gradskog narodnog odbora u Zagrebu u listopadu 1946. jer ovlaštenici nisu na vrijeme podnijeli zahtjev za reviziju ovlaštenja.

U studenom 1946. izvidom je ustanovljeno da se na Marulićevom trgu 15 ne obavlja poslovanje Tvrtke. Štoviše, stanari u zgradi izjavili su da dr. Pröbst i dr. Uzorinac nisu nikada ni obavljali poslovanje na navedenoj adresi.

Odsjek za kontrolu kretanja Odjela unutrašnjih poslova pri Gradskom izvršnom odboru u Zagrebu javio je Gradskom narodnom odboru u Zagrebu u ožujku 1947. da dr. Pröbst i dr. Uzorinac nisu prijavljeni za boravak u Zagrebu te da je njihovo boravište za Odsjek nepoznato.

Uz adresu Marulićev trg 15, u spisima se kao adresa može naći i Marulićev trg 13.

Naklada Europa bila je osnovana po nalogu Poglavnika, a radila je po uputama Ministarstva vanjskih poslova. Imala je zadatak izdavati časopise i knjige koji će zastupati hrvatske interese u inozemstvu. U okviru ovoga izdavala je tjednike Neue Ordnung, Pokret, svoju korespondenciju Za Dom, knjige te fotografije Foto-službe i razasijala ih po svim europskim državama. Kako bi se ovo izvršilo, surađivali su s dopisnicima, suradnicima i slikovnim agencijama, novinama i časopisima. U dokumentima Naklade navodilo se da je osnovana u travnju 1941.

Knjižara Naklade se nalazila u Frankopanskoj 8. Na njezinom svečanom otvorenju nazočili su brojni domaći i inozemni uglednici. Privolom Poglavnika, tisak nakladnih izdanja bio je premješten u Njemačku.

Uzorinac i Proebst ostat će vlasnici Naklade sve do kraja Rata, iako će se javljati mišljenja da bi Naklada trebala prijeći u državno vlasništvo.

Tijekom svog postojanja Naklada će objaviti niz izdanja na stranim jezicima, no prevladavat će ona na njemačkom jeziku. Niz osoba uključenih u njezin rad bili su Nijemci iz Trećeg Reicha.

Izdanja Naklade bila su prije svega hrvatska izdanja na stranim jezicima namijenjena inozemnoj javnosti, pri čemu su služila vladajućim krugovima NDH da inozemnoj javnosti predstave svoje poglede. Naklada je bila povezana i s Ministarstvom vanjskih poslova NDH, te DIPU-om/GRP-om. Bila je jedno od hrvatskih nakladničkih poduzeća u NDH i služila je probojima njezine vlasti sa zadatkom da promidžbeno djeluje prema inozemstvu.

U razdoblju svog djelovanja (1941.-1945.) izdavala je više listova i časopisa te veliki broj knjiga i brošura na stranim jezicima. Bila je otpočeta podijeljena na dva odjela, za tisak (Presseabteilung) i za knjige (Buchabteilung). Izdanja su bila najviše na njemačkom, ali i na talijanskom, francuskom, turskom te u manjoj mjeri drugim jezicima srednje i jugoistočne Europe.

Najznačajnija izdanja Naklade bili su tjednik na njemačkom jeziku Neue Ordnung, koji se prema podacima iz 1943. prodavao u 273 mjesta samo u Trećem Reichu, u 58 mjesta u Mađarskoj, 73 mjesta u Slovačkoj, 23 mjesta u Bugarskoj te na više stotina prodajnih mjesta u drugim državama. U ljeto 1941. naklada mu je bila oko 10.000 primjeraka po broju, 1943. 29.500 primjeraka, a polovinom 1944. čak 70.000 primjeraka po broju. List se bavio hrvatskim pitanjima, područjem Jugoistočne Europe, a napose gospodarstvom. Radi se vjerojatno o listu koji je najrašireniji list u nehrvatskim zemljama i među nehrvatskim čitateljstvom u hrvatskoj povijesti. U listu je pisano o političkim i ratnim događajima u Hrvatskoj, Europi i svijetu, povijesnim temama, o pojedinim zemljama i narodima, o kulturi i umjetnosti.

Značajan je bio i bilten Za dom, pokrenut u travnju 1941. koji je izlazio svakih deset dana na hrvatskom, njemačkom talijanskom i francuskom jeziku, osnovan kao „poluslužbeno glasilo“ Ministarstva vanjskih poslova NDH. Svrha lista bila je pružanje vijesti o stanju u Hrvatskoj domaćem i stranom tisku. U prvoj polovini 1943. naklada pojedinog broja na njemačkom je iznosila 1300 primjeraka, na talijanskom 600, a na francuskom 550 primjeraka.

Alarm višejezični polumjesečnik, pretežno na njemačkom, sa slikovnim prikazima, pokrenut početkom 1942. U prvoj polovini 1943. naklada je porasla s 36.000 na 41.000 primjeraka po broju. Do kraja travnja 1944. naklada je porasla na čak 106.000 primjeraka.

Pokret, slikovni polumjesečnik na hrvatskom jeziku pokrenut početkom 1942. U prvoj polovini 1943. naklada je pala sa 16.000 na 14.000 primjeraka po broju. Do kraja travnja 1944. naklada je porasla na 41.000 primjeraka, no početkom rujna iznosila je 30.000 primjeraka po broju.

Pokret i Alarm uzor su imali u njemačkom polumjesečniku Signal, a zbog velike međusobne sličnosti može se reći da su to bila dva izdanja istog lista, pri čemu je Alarm bilo međunarodno izdanje Pokreta. Oba su lista u svakom broju donosila i obilje ilustracija.

Uz ove časopise, naklada je izdavala i časopis na turskom jeziku Doğu ve batı, a neko vrijeme možda i specijalizirani časopis Kroatische Vierteljahreshefte., a možda i još jedan časopis, dvomjesečnik na talijanskom jeziku. Prisutnost ovih časopisa na tržištima stranih zemalja, iako se radi samo o osovinskim zemljama i okupiranim područjima te neutralnim zemljama, predstavlja do sada nezabilježen slučaj u povijesti hrvatskog novinstva.

Naklada Europa izdavala je i knjige, sa svrhom promidžbe NDH, hrvatske kulture, društva i gospodarstva u inozemstvu. Knjige su izdavane na hrvatskom i stranim jezicima, od kojih najviše na njemačkom, u relativno visokim nakladama. Objavljene su knjige Dr. Ante Pavelić rješio je hrvatsko pitanje, Kroatien marschert, Zašto je došlo do rata na Balkanu? i Munjeviti rat na Balkanu. Naklada je objavila i nekoliko djela hrvatske književnosti i kulture na njemačkom francuskom i hrvatskom jeziku.

Osim objavljivanjem novina i časopisa Naklada je razvila i posebnu foto-službu te osnovala vlastitu novinsku agenciju, Hrvatsku izvještajnu službu, koja je služila, u prvom redu, posredovanju vijesti iz Europskih zemalja u Hrvatsku. Agencija je izdavala i biltene s vijestima za uvrštavanje u duge listove.

Naklada Europa bilo je jedno od najvećih novinskih poduzeća u NDH.

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:

Opća napomena

Osobni podaci: NE; Autorska prava : NE

Napomena o izlučivanju

U dosjeu fonda se nalazi popis gradiva predloženog za izlučivanje, bez datuma, međutim za sada nije poznato je li izlučivanje u Arhivu i provedeno. Preostalo gradivo se ne izlučuje, već se trajno čuva.

Napomena o sređenosti

Arhivistički sređeno

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:

HR-DARI-965

Naslov:

Penkala, obitelj (arhivski fond, 1930-2009)

Vrijeme nastanka:

1930-2009 g.

Razina:

Fond

Klasifikacija:

K.2. - Obiteljski arhivski fondovi

Količina:

8.8 Metar

Jezik:

Hrvatski

Njemački

Talijanski

Švedski

Pismo:

Latinica

Posjednik:

Državni arhiv u Rijeci

Licenca:

Javno dobro

Oznaka arhiva:

HR-DARI

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:Opća napomena

Za gradivo je predviđen status depozita, ugovor o depozitu je u izradi

Opća napomena

Osobni podaci: NE; Autorska prava : NE; Sačuvanost: Gradivo je djelomični sačuvano

Napomena o izlučivanju

U DAR-u je 2013. zapisnički izlučeno oko 0,8 d/m gradiva (DAR: Klasa UP/I 036-04/13-01/12).

Napomena o sređenosti

Djelomično sređeno

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:

HR-HDA-2106

Naslov:

Dolinar, Žarko (arhivski fond, 1948-1955)

Vrijeme nastanka:

1948-1955 g.

Razina:

Fond

Klasifikacija:

K.3. - Osobni arhivski fondovi

Sadržaj:

Fond gotovo u potpunosti sadržava primljenu, a manjim dijelom i poslanu korespondenciju Žarka Dolinara s raznim osobama. Količinski značajniji korespondenti su Dolinarova supruga Medika (10 pisama) i Ferdo Mišković (11 pisama, 5 dopisnica i 1 čestitka). U fondu se također nalaze tri obavijesti o vjenčanjima; dopis kojeg je Stanko Rebolj, tajnik Stolnoteniskog saveza Slovenije, uputio dekanatu Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, u svrhu opravdavanja izostanka Ž. Dolinara; rješenje Povjereništva za stambene poslove II. RNO Medveščak u Zagrebu kojim se Jaroslavu Sakaču oduzima dio stana u korist Ruže Balkovski; brzojav kojeg je izvjesni Kuhar uputio Peri Vasiljeviću i dopisnica koju je Predrag Boročki uputio Faniki Dolinar.

Količina:

0.2 Metar

Vrsta gradiva:

spisi

Jezik:

Slovenski

Srpski

Engleski

Njemački

Švedski

Češki

Hrvatski

Pismo:

Ćirilica (srpska)

Latinica

Posjednik:

Hrvatski državni arhiv

Licenca:

Javno dobro

Oznaka arhiva:

HR-HDA

Povijest:

Gradivo je otkupljeno od Zdeslava Vukasa (akv. 37/2018).

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomene:

Napomena o sređenosti

Djelomično sređeno

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti